

## TIEN BIJBELSE AMBTSDRAGERS

### 10. DE BEGELEIDE AMBTSDRAGER: TIMOTHEÛS

#### **Timotheüs**

*Een ambtsdrager die met Paulus samenwerkte was Timotheüs. Kind uit een gemengd huwelijk. Zijn vader was een Griek, niet gelovig; moeder Eunice en grootmoeder Loïs waren dat wel. Deze twee vrouwen hebben hem een joodse geloofsopvoeding gegeven, die sporen trok in zijn jonge leven. Wanneer Paulus hem ontmoet tijdens zijn eerste zendingsreis in Klein Azië, is dit voor de jongeman van doorslaggevende betekenis. Hij bekeert zich tot het geloof in Jezus Christus, wordt gedoopt en tevens besneden, omdat hij in gezelschap van Paulus geen acceptatie zou kunnen krijgen in joodse kringen.*

*De nadrukkelijke vermelding van zijn moeder en grootmoeder in Paulus' tweede brief aan Timotheüs, verdient onze aandacht. Zij hebben hun kind en kleinkind begeleid. Hun geloofservaringen hebben zij met hem gedeeld en hun kennis van de Schriften aan hem weten over te dragen. Dit voorrecht mogen veel ambtsdragers met hem gemeen hebben. Niet genoeg te waarderen, de begeleiding in geloof door je ouders en grootouders.*

#### **Leermeester en discipel**

Ook de verhouding tussen Paulus en Timotheüs is er een geweest van leermeester en discipel en zelfs van vader en zoon. In de twee brieven aan Timotheüs proef je de zorg, de verantwoordelijkheid en de sympathie van de apostel voor deze jonge man. Geen wonder: "Timotheüs is in een stuk levensgeschiedenis met Paulus' leven en lijden vergroeid" (Smelik). Timotheüs was nog jong, vermoedelijk een dertiger, toen hij metgezel en reisgenoot van Paulus werd. In die tijd en cultuur was dat een leeftijd, waarop men gezag en invloed gewoonlijk nog verwerven moest. Timotheüs lijkt een wat bescheiden mens. Liet hij zich gemakkelijk overbluffen? In de aan hem gerichte brieven wordt hij nadrukkelijk opgewekt tot krachtig optreden en tot volharding. Paulus schrijft, dat niemand hem om zijn jeugd mag geringschatten. Ook op jonge leeftijd kan iemand volop functioneren in de dienst van Christus. Dat geldt niet alleen Timotheüs in zijn tijd, ook ons hier en nu. Al schijnt het woord "ouderling" of "oudste" niet te passen bij een twintiger of een dertiger, het is een ambtsaanduiding die meer op innerlijke kwaliteit dan op leeftijd slaat. Ook een jongere mag volledig meedoen als ambtsdrager in Christus' gemeente.

Paulus beschouwt Timotheüs als zijn geestelijke zoon. Hij voelt het zo, dat hij hem "opgekweekt" heeft. Hij heeft hem voortdurend gecoacht in zijn dienstwerk. Maar ook in de wegen van het hart, de paden van de geloofservaring, de gangen die God met zijn kinderen gaat. Timotheüs is eveneens "van bovenaf" begeleid. Door de Geest van God zelf.

#### **Oefening in de praktijk**

Tegelijk is Paulus een echte practicus. En juist in de *Pastorale Brieven*, 1 en 2 Timotheüs en Titus, komt dat duidelijk uit. Timotheüs heeft kennelijk de opdracht actief te zijn in

gemeentevorming en gemeenteopbouw. Paulus adviseert hem daarin, mondeling als ze bij elkaar zijn - en dat zijn ze geweest tot in de gevangenis toe - maar ook schriftelijk in brieven die als geadresseerde de naam van Timotheüs dragen. Wijze raadgevingen en aanwijzingen hebben tot doel Timotheüs te begeleiden bij zijn ambtelijke arbeid en hem de beste weg te wijzen naar het gestelde doel.

Men zou Timotheüs een afhankelijke ambtsdrager kunnen noemen. In zijn vroegste jeugd afhankelijk van zijn moeder en oma, later van Paulus en altijd van God. Als we maar niet concluderen dat zo'n leven onzelfstandigheid en passiviteit betekent. Dat is het doel van positieve coaching nooit. Die wil juist leiden tot goed gefundeerd handelen en zelfstandig optreden.

Dat zien we ook bij Timotheüs. Vanuit levende bronnen gevoed kan hij zijn dienst vervullen en zich inzetten voor belangrijke taken, zoals de opbouw van gemeenten, de instelling van ambten en bedieningen, de ordening van het kerkenwerk, de prediking van het Evangelie en het pastoraat.

Als man van de tweede generatie heeft hij de Boodschap *bewaard* ("bewaar wat u is toevertrouwd", 1Tim.6 : 2) en doorgegeven ("vertrouw dat toe aan vertrouwde mensen", 2 Tim. 2 : 1)

Zo is hij werkzaam geweest in Klein Azië en daarbuiten, dikwijls in Paulus' gezelschap, maar ook los van hem zelfstandig optredend. Ongetwijfeld is hij na de dood van de apostel nog lange tijd actief geweest. De traditie noemt hem de eerste bisschop van Efeze. Hij zou later om zijn geloof gestenigd zijn.

Zijn gestalte is sympathiek. Timotheüs, jonge, bescheiden medestander, getuige van Christus in de aanvangstijd van de Kerk, begeleid door ervaren medegelovigen, door wie hij zich ook *liet* begeleiden. Zij hielpen hem de hem geschonken gaven te ontdekken en te gebruiken (vgl. 1 Tim. 4 : 14, 2 Tim. 1 : 6).

Dat laatste kan ook voor ambtsdragers van nu richtinggevend zijn. Het is goed zich te laten begeleiden door mensen met ervaring en kennis. De kerken zitten niet om solisten verlegen. Ook niet om napraters. Maar wel om mensen die, na goede en herhaalde begeleiding, zelfstandig en deskundig kunnen opereren in het kerkelijke dienstwerk.

Mensen van alle leeftijden, weerspiegelen de gevarieerde samenstelling van de generaties.